

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINIS TEISMAS

SPRENDIMAS

DĖL ATSISAKYMO NAGRINĖTI PAREIŠKĖJO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO 2020 M. LAPKRIČIO 10 D. NUTARIME NR. XIII-3398 „DĖL PAKLAUSIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINIAM TEISMUI“ IŠDĖSTYTĄ PAKLAUSIMĄ

2020 m. lapkričio 12 d. Nr. KT195-S180/2020

Vilnius

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, susidedantis iš Konstitucinio Teismo teisėjų Elvyros Baltutytės, Gintaro Godos, Vytauto Greičiaus, Gedimino Mesonio, Vyto Miliaus, Daivos Petrylaitės, Janinos Stripeikienės, Dainiaus Žalimo,

sekretoriaujant Daivai Pitrėnaitei,

Konstitucinio Teismo tvarkomajame posėdyje apsvaustė pareiškėjo Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 10 d. nutarime Nr. XIII-3398 „Dėl paklausimo Lietuvos Respublikos Konstituciniam Teismui“ išdėstytą paklausimą Nr. 1B-15/2020 „dėl išvados, ar nebuvo pažeistas Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymas per 2020 m. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimus“.

Konstitucinis Teismas

nustatė:

1. 2020 m. spalio 11 d. 71 vienmandatėje ir vienoje daugiamandatėje rinkimų apygardose įvyko Seimo rinkimai.

Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos 2020 m. spalio 18 d. sprendimu Nr. Sp-248 „Dėl galutinių Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų rezultatų vienmandatėse Antakalnio Nr. 3, Šalčininkų–Vilniaus Nr. 56 ir Medininkų Nr. 57 rinkimų apygardose patvirtinimo“ (toliau – Vyriausiosios rinkimų komisijos 2020 m. spalio 18 d. sprendimas Nr. Sp-248) Seimo rinkimų galutiniai rezultatai patvirtinti vienmandatėse Antakalnio Nr. 3, Šalčininkų–Vilniaus Nr. 56 ir Medininkų Nr. 57 rinkimų apygardose.

Vyriausiosios rinkimų komisijos 2020 m. spalio 18 d. sprendimu Nr. Sp-252 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų pakartotinio balsavimo vienmandatėse rinkimų apygardose paskelbimo“ (toliau – Vyriausiosios rinkimų komisijos 2020 m. spalio 18 d. sprendimas Nr. Sp-252) nustatyta, kad

68 vienmandatėse rinkimų apygardose Seimo nariai nebuvo išrinkti. Šiose vienmandatėse rinkimų apygardose 2020 m. spalio 25 d. įvyko pakartotinis balsavimas.

2. Vyriausioji rinkimų komisija 2020 m. spalio 31 d. sprendimu Nr. Sp-257 „Dėl 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų galutinių rezultatų nustatymo ir paskelbimo“ (toliau – ir Vyriausiosios rinkimų komisijos 2020 m. spalio 31 d. sprendimas Nr. Sp-257) nustatė 2020 metų Seimo rinkimų galutinius rezultatus.

Kaip nurodyta Vyriausiosios rinkimų komisijos 2020 m. lapkričio 12 d. rašte Nr. 2-1758 (1.4), „šis sprendimas buvo paskelbtas Komisijos interneto svetainėje <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/055c17501b7f11eb9604df942ee8e443>. Sprendimas buvo įkeltas į Teisės aktų informacinę sistemą 2020 m. spalio 31 d. 15:43:58 val.“.

Vyriausiosios rinkimų komisijos 2020 m. lapkričio 12 d. rašte Nr. 2-1759 (1.4) nurodyta, kad, „2020 m. spalio 31 d. Vyriausiajai rinkimų komisijai priėmus sprendimą Nr. Sp-257 „Dėl 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų galutinių rezultatų nustatymo ir paskelbimo“, šis sprendimas Teisės aktų informacinėje sistemoje buvo paskelbtas tą pačią dieną, t. y. 2020 m. spalio 31 d. 15 val. 44 min., o vadovaujantis minėto sprendimo 6 punktu, Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje www.vrk.lt rinkimų rezultatai buvo pergeneruoti (panaikinta pastaba, kad duomenys išankstiniai) 2020 m. spalio 31 d. 21 val. 08 min.“.

3. Lietuvos lenkų rinkimų akcija-Krikščioniškų šeimų sąjunga (toliau – LLRA-KŠS) 2020 m. spalio 31 d. Seimui įteikė skundą „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos 2020 m. spalio 31 d. sprendimo Nr. 3-257 „Dėl 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų rezultatų nustatymo ir paskelbimo““ (toliau – LLRA-KŠS skundas dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos 2020 m. spalio 31 d. sprendimo Nr. Sp-257), kuriame, be kita ko, prašė kreiptis į Konstitucinį Teismą su paklausimu, ar daugiamandatėje rinkimų apygardoje nebuvo pažeistos Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo ir Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo nuostatos, taip pat ar vienmandatėje Panerių–Grigiškių Nr. 11 rinkimų apygardoje per 2020 metų Seimo rinkimus nebuvo pažeistos Seimo rinkimų įstatymo nuostatos.

4. Seimas 2020 m. lapkričio 10 d. nutarimu Nr. XIII-3398 „Dėl paklausimo Lietuvos Respublikos Konstituciniam Teismui“ (toliau – ir Seimo 2020 m. lapkričio 10 d. nutarimas) kreipėsi į Konstitucinį Teismą su paklausimu „dėl išvados, ar nebuvo pažeistas Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymas per 2020 m. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimus:

1) ar per 2020 m. spalio 11 d. Seimo rinkimus daugiamandatėje rinkimų apygardoje, Andriui Tapinui ir viešajai įstaigai „Laisvės TV“ vykdant plataus masto informacinę politinę kampaniją „Viso gero, Voldemortai“, nebuvo pažeistos teisės normos, nustatančios politinės reklamos ir agitacijos žymėjimo reikalavimus – nurodyti lėšų šaltinį ir politinę reklamą aiškiai atskirti nuo kitos

skleidžiamos informacijos politinės kompanijos laikotarpiu (Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo 15 ir 16 straipsniai);

2) ar per 2020 m. spalio 11 d. Seimo rinkimus daugiamandatėje rinkimų apygardoje nebuvo pažeistos Seimo rinkimų įstatymo 52 ir 53 straipsnių nuostatos dėl draudimo atitinkamais terminais skelbti kompromituojančią medžiagą nesuteikiant galimybės partijai ir jos kandidatams pareikšti atsakomąją nuomonę;

3) ar per 2020 m. spalio 11 d. Seimo rinkimus vienmandatėje Panerių–Grigiškių Nr. 11 rinkimų apygardoje, kurioje buvo nustatyta daugybiniai balsų skaičiavimo ir rinkimų agitacijos taisyklių pažeidimai, nebuvo pažeistos Seimo rinkimų įstatymo 57, 74, 76, 77, 78, 82 ir 87 straipsnių nuostatos, nustatančios demokratines rinkimų procedūras, kurių laikymasis yra būtinas rinkimų rezultatų pripažinimui legitimiais ir teisėtais; ar šurkštūs Seimo rinkimų įstatymo pažeidimai šioje vienmandatėje rinkimų apygardoje leido Vyriausiajai rinkimų komisijai tiksliai nustatyti kandidatus, patekusius į antrąjį Seimo rinkimų turą;

4) ar per 2020 m. spalio 11 d. Seimo rinkimus daugiamandatėje rinkimų apygardoje Andriaus Tapino ir viešosios įstaigos „Laisvės TV“ vykdoma plataus masto informacinė kampanija „Viso gero, Voldemortai“, nukreipta prieš LLRA-KŠS, ir pažeidimai vienmandatėje Panerių–Grigiškių Nr. 11 rinkimų apygardoje turėjo esminės įtakos Seimo rinkimams“.

5. Iš Seimo 2020 m. lapkričio 10 d. nutarimo preambulės matyti, kad Seimas su paklausimu dėl išvados, ar per 2020 metų Seimo rinkimus nebuvo pažeistas Seimo rinkimų įstatymas, į Konstitucinį Teismą kreipėsi gavęs LLRA-KŠS skundą dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos 2020 m. spalio 31 d. sprendimo Nr. Sp-257 ir vadovaudamasis *inter alia* Seimo rinkimų įstatymo 86 straipsnio 6 dalimi, 95 straipsniu.

6. Seimo 2020 m. lapkričio 10 d. nutarime išdėstytas paklausimas Konstituciniame Teisme gautas 2020 m. lapkričio 12 d. 10 val. 15 min.

Konstitucinis Teismas

konstatuoja:

7. 2020 m. spalio 11 d. 71 vienmandatėje ir vienoje daugiamandatėje rinkimų apygardose įvyko Seimo rinkimai.

Vyriausiosios rinkimų komisijos 2020 m. spalio 18 d. sprendimu Nr. Sp-248 Seimo rinkimų galutiniai rezultatai patvirtinti vienmandatėse Antakalnio Nr. 3, Šalčininkų–Vilniaus Nr. 56 ir Medininkų Nr. 57 rinkimų apygardose.

Vyriausiosios rinkimų komisijos 2020 m. spalio 18 d. sprendimu Nr. Sp-252 nustatyta, kad 68 vienmandatėse rinkimų apygardose, *inter alia* vienmandatėje Panerių–Grigiškių Nr. 11 rinkimų apygardoje, Seimo nariai nebuvo išrinkti. Šiose vienmandatėse rinkimų apygardose 2020 m. spalio

25 d. įvyko pakartotinis balsavimas.

8. Vyriausioji rinkimų komisija 2020 m. spalio 31 d. priėmė sprendimą Nr. Sp-257 „Dėl 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų galutinių rezultatų nustatymo ir paskelbimo“, kuriuo nusprendė:

„1. Nustatyti Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų pakartotinio balsavimo, vykusio 2020 m. spalio 25 d., rezultatus 68 vienmandatėse rinkimų apygardose (1 priedas).

2. Nustatyti 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų galutinius rezultatus daugiamandatėje rinkimų apygardoje (2 priedas).

3. Nustatyti 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų daugiamandatėje rinkimų apygardoje galutines kandidatų į Lietuvos Respublikos Seimo narius sąrašų eiles (3 priedas).

4. Nustatyti pagal rinkimų galutinius rezultatus daugiamandatėje ir vienmandatėse rinkimų apygardose išrinktus Lietuvos Respublikos Seimo narius (4 priedas).

<...>

6. Paskelbti galutinius 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų rezultatus Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje.“

Taigi Vyriausiosios rinkimų komisijos 2020 m. spalio 31 d. sprendimu Nr. Sp-257 nustatyti Seimo rinkimų galutiniai rezultatai daugiamandatėje ir vienmandatėse rinkimų apygardose, *inter alia* vienmandatėje Panerių–Grigiškių Nr. 11 rinkimų apygardoje.

Pažymėtina, kad, kaip matyti iš Vyriausiosios rinkimų komisijos pateiktos informacijos, šis Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimas Teisės aktų informacinėje sistemoje buvo paskelbtas 2020 m. spalio 31 d. 15 val. 44 min., o Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje Seimo rinkimų galutiniai rezultatai paskelbti 2020 m. spalio 31 d. 21 val. 08 min.

8.1. Šiame kontekste pažymėtina, kad Seimo rinkimų įstatymo 93 straipsnio (2015 m. gegužės 14 d. redakcija) 2 dalyje nustatyta:

„Rinkimų galutinius rezultatus ne vėliau kaip per 7 dienas nuo balsavimo daugiamandatėje rinkimų apygardoje ir pirmajame rinkimų ture vienmandatėse rinkimų apygardose dienos oficialiai skelbia Vyriausioji rinkimų komisija. Jei renkant naują Seimą yra rengiamas pakartotinis balsavimas, rinkimų galutiniai rezultatai daugiamandatėje rinkimų apygardoje bei tose vienmandatėse rinkimų apygardose, kuriose buvo rengiamas pakartotinis balsavimas, oficialiai skelbiami ne vėliau kaip per 7 dienas nuo pakartotinio balsavimo dienos. Rinkimų galutinius rezultatus Vyriausioji rinkimų komisija skelbia savo interneto svetainėje.“

Taigi Seimo rinkimų įstatymo 93 straipsnio (2015 m. gegužės 14 d. redakcija) 2 dalyje nustatyta, kad Seimo rinkimų galutiniai rezultatai turi būti paskelbti ne vėliau kaip per 7 dienas nuo balsavimo arba pakartotinio balsavimo dienos, taip pat įtvirtintas Seimo rinkimų galutinių rezultatų oficialaus paskelbimo būdas – rinkimų galutinių rezultatų paskelbimas Vyriausiosios rinkimų

komisijos interneto svetainėje.

8.2. Pažymėtina, kad Seimo rinkimų įstatymo 93 straipsnio (2015 m. gegužės 14 d. redakcija) 2 dalyje nustatytas teisinis reguliavimas gali būti vertinamas kaip neaiškus dėl konkretaus Seimo rinkimų galutinių rezultatų oficialaus paskelbimo turinio, t. y. nėra vienareikšmiškai nustatyta, kad Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje turi būti paskelbtas Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimas, kuriuo nustatomi Seimo rinkimų galutiniai rezultatai, o ne vien šiame sprendime nustatyti galutiniai Seimo rinkimų rezultatai.

Iš Seimo rinkimų įstatymo 93 straipsnio (2015 m. gegužės 14 d. redakcija) 2 dalyje nustatyto teisinio reguliavimo taip pat nėra aišku, kad Seimo rinkimų galutinių rezultatų paskelbimui gali būti prilygintas Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimo, kuriuo nustatomi Seimo rinkimų galutiniai rezultatai, paskelbimas kitoje interneto svetainėje (pareiškėjo paklausimo kontekste – Teisės aktų informacinėje sistemoje), kai minėtas sprendimas nėra paskelbtas Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje.

8.3. Kaip minėta, iš Vyriausiosios rinkimų komisijos pateiktos informacijos matyti, kad Vyriausiosios rinkimų komisijos 2020 m. spalio 31 d. sprendimas Nr. Sp-257 Teisės aktų informacinėje sistemoje buvo paskelbtas 2020 m. spalio 31 d. 15 val. 44 min., o Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje Seimo rinkimų galutiniai rezultatai paskelbti 2020 m. spalio 31 d. 21 val. 08 min.

Atsižvelgiant į tai, konstatuotina, kad 2020 metų Seimo rinkimų galutinių rezultatų oficialaus paskelbimo Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje laiku laikytina 2020 m. spalio 31 d. 21 val. 08 min.

9. Pareiškėjo Seimo 2020 m. lapkričio 10 d. nutarime išdėstyto paklausimo dėl išvados, ar per 2020 metų Seimo rinkimus nebuvo pažeistas Seimo rinkimų įstatymas, pateikto Seimui gavus LLRA-KŠS skundą dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos 2020 m. spalio 31 d. sprendimo Nr. Sp-257, kontekste yra aktualios Seimo rinkimų įstatymo ir Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymo nuostatos, reguliuojančios paklausimo dėl Seimo rinkimų įstatymo pažeidimo per Seimo narių rinkimus pateikimą Konstituciniam Teismui.

9.1. Pareiškėjo paklausimo kontekste aktualiausia Seimo rinkimų įstatymo 86 straipsnio 6 dalis (2019 m. rugpjūčio 20 d. redakcija), kurioje nustatyta:

„Partijos, iškėlusios kandidatus į Seimo narius, kandidatai į Seimo narius Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimus arba jos atsisakymą nagrinėti skundus dėl Seimo rinkimų įstatymo pažeidimų ne vėliau kaip per 24 valandas po to, kai oficialiai paskelbiami rinkimų galutiniai rezultatai, gali apskųsti Seimui ar Respublikos Prezidentui. Tokiais atvejais Seimas ar Respublikos Prezidentas ne vėliau kaip per 48 valandas kreipiasi į Konstitucinį Teismą su paklausimu dėl Seimo rinkimų įstatymo pažeidimo.“

Taigi Seimo rinkimų įstatymo 86 straipsnio 6 dalyje (2019 m. rugpjūčio 20 d. redakcija) yra nustatyti du terminai, susiję su Seimo kreipimusi į Konstitucinį Teismą su paklausimu dėl Seimo rinkimų įstatymo pažeidimo gavus partijos, iškėlusios kandidatus į Seimo narius, ar kandidato į Seimo narius skundą: ne daugiau kaip 24 valandos po oficialaus Seimo rinkimų galutinių rezultatų paskelbimo – partijai, iškėlusiai kandidatus į Seimo narius, ar kandidatui į Seimo narius kreiptis į Seimą arba Respublikos Prezidentą su skundu dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimo arba jos atsisakymo nagrinėti skundą dėl Seimo rinkimų įstatymo pažeidimo; ne daugiau kaip 48 valandos nuo tokio skundo gavimo – Seimui arba Respublikos Prezidentui kreiptis į Konstitucinį Teismą su paklausimu dėl Seimo rinkimų įstatymo pažeidimo.

Vadinasi, Seimo rinkimų įstatymo 86 straipsnio 6 dalyje (2019 m. rugpjūčio 20 d. redakcija) yra nustatytas maksimalus 72 valandų terminas, per kurį Seimas ar Respublikos Prezidentas, gavę partijos, iškėlusios kandidatus į Seimo narius, ar kandidato į Seimo narius skundą, gali kreiptis į Konstitucinį Teismą su paklausimu dėl Seimo rinkimų įstatymo pažeidimo per Seimo narių rinkimus; šis terminas yra skaičiuojamas nuo oficialaus Seimo rinkimų galutinių rezultatų paskelbimo.

9.2. Kaip minėta, Seimo rinkimų įstatymo 93 straipsnio (2015 m. gegužės 14 d. redakcija) 2 dalyje nustatytas Seimo rinkimų galutinių rezultatų oficialaus paskelbimo būdas – rinkimų galutinių rezultatų paskelbimas Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje.

Taigi Seimo rinkimų įstatymo 86 straipsnio 6 dalį (2019 m. rugpjūčio 20 d. redakcija) aiškinant kartu su šio įstatymo 93 straipsnio (2015 m. gegužės 14 d. redakcija) 2 dalimi pažymėtina, kad Seimo rinkimų įstatymo 86 straipsnio 6 dalyje (2019 m. rugpjūčio 20 d. redakcija) nustatytas maksimalus 72 valandų terminas, per kurį Seimas, gavęs partijos, iškėlusios kandidatus į Seimo narius, ar kandidato į Seimo narius skundą, gali kreiptis į Konstitucinį Teismą su paklausimu, ar per Seimo narių rinkimus nebuvo pažeistas Seimo rinkimų įstatymas, skaičiuojamas nuo Seimo rinkimų galutinių rezultatų oficialaus paskelbimo Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje.

9.3. Seimo rinkimų įstatymo 86 straipsnio 6 dalyje (2019 m. rugpjūčio 20 d. redakcija) įtvirtintas teisinis reguliavimas yra susijęs su Seimo rinkimų įstatymo 95 straipsnio 1 dalimi (2015 m. gegužės 14 d. redakcija), kurioje nustatyta:

„Su paklausimu, ar nebuvo pažeistas Seimo rinkimų įstatymas rengiant ir vykdant rinkimus konkrečioje rinkimų apygardoje, į Konstitucinį Teismą gali kreiptis Lietuvos Respublikos Seimas, taip pat Respublikos Prezidentas ne vėliau kaip per 3 dienas po to, kai oficialiai paskelbiami rinkimų galutiniai rezultatai toje rinkimų apygardoje arba Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimas dėl laisvos Seimo nario vietos atsiradimo ar užėmimo.“

Taigi Seimo rinkimų įstatymo 95 straipsnio 1 dalyje (2015 m. gegužės 14 d. redakcija) yra nustatytas Seimo ar Respublikos Prezidento kreipimosi į Konstitucinį Teismą su paklausimu, ar per Seimo narių rinkimus nebuvo pažeistas Seimo rinkimų įstatymas, maksimalus terminas – ne vėliau

kaip 3 dienos nuo oficialaus Seimo rinkimų galutinių rezultatų paskelbimo.

9.3.1. Pareiškėjo paklausimui aktualiu aspektu Seimo rinkimų įstatymo 86 straipsnio 6 dalį (2019 m. rugpjūčio 20 d. redakcija) aiškinant kartu su šio įstatymo 95 straipsnio 1 dalimi (2015 m. gegužės 14 d. redakcija) pažymėtina, kad Seimas, gavęs partijos, iškėlusios kandidatus į Seimo narius, ar kandidato į Seimo narius skundą, su paklausimu, ar per Seimo narių rinkimus nebuvo pažeistas Seimo rinkimų įstatymas, į Konstitucinį Teismą gali kreiptis ne vėliau kaip per 72 valandas (3 dienas) nuo oficialaus Seimo rinkimų galutinių rezultatų paskelbimo.

9.3.2. Kartu pažymėtina, kad pagal Seimo rinkimų įstatymo 95 straipsnio 1 dalį (2015 m. gegužės 14 d. redakcija) maksimalus 3 dienų terminas Seimui ar Respublikos Prezidentui kreiptis į Konstitucinį Teismą su paklausimu, ar per Seimo narių rinkimus nebuvo pažeistas Seimo rinkimų įstatymas, nėra tapatus 72 valandoms tais atvejais, kai Seimas ar Respublikos Prezidentas į Konstitucinį Teismą kreipiasi savo iniciatyva.

9.4. Pareiškėjo paklausimo kontekste pažymėtina, kad Seimo rinkimų įstatymo 86 straipsnio 6 dalyje (2019 m. rugpjūčio 20 d. redakcija), 95 straipsnio 1 dalyje (2015 m. gegužės 14 d. redakcija) įtvirtintas teisinis reguliavimas yra susijęs su Konstitucinio Teismo įstatymo 77 straipsnio (2015 m. gegužės 14 d. redakcija) nuostatomis.

9.4.1. Konstitucinio Teismo įstatymo 77 straipsnio (2015 m. gegužės 14 d. redakcija) 1 dalyje nustatyta: „Su paklausimu, ar nebuvo pažeisti rinkimų įstatymai rengiant ir vykdant rinkimus konkrečioje rinkimų apygardoje per Respublikos Prezidento ar Seimo narių rinkimus, šio įstatymo 74 straipsnyje nurodytos institucijos kreipiasi į Konstitucinį Teismą ne vėliau kaip per 3 dienas po to, kai oficialiai paskelbiami rinkimų galutiniai rezultatai toje rinkimų apygardoje arba Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimas dėl laisvos Seimo nario vietos atsiradimo ar užėmimo.“

Paminėtina, kad pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 74 straipsnį prašyti Konstitucinio Teismo išvados, ar nebuvo pažeisti rinkimų įstatymai per Seimo narių rinkimus, gali Seimas ir Respublikos Prezidentas.

9.4.2. Pažymėtina, kad Konstitucinio Teismo įstatymo 77 straipsnio (2015 m. gegužės 14 d. redakcija) 3 dalyje nustatyta: „Paklausimas turi būti išnagrinėtas ne vėliau kaip per 120 valandų nuo jo įteikimo Konstituciniam Teismui. Į šiame straipsnyje nurodytus terminus įskaitomos ir nedarbo dienos.“

Taigi pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 77 straipsnio (2015 m. gegužės 14 d. redakcija) 3 dalį taisyklė, kad į terminą įskaitomos nedarbo dienos, taikoma ir Konstitucinio Teismo įstatymo 77 straipsnio (2015 m. gegužės 14 d. redakcija) 1 dalyje nustatytam terminui kreiptis į Konstitucinį Teismą su paklausimu, ar per Seimo narių rinkimus nebuvo pažeisti rinkimų įstatymai.

9.4.3. Vadinasi, pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 77 straipsnio (2015 m. gegužės 14 d. redakcija) 1 dalyje nustatytą teisinį reguliavimą Seimas ar Respublikos Prezidentas su paklausimu, ar

per Seimo narių rinkimus nebuvo pažeisti rinkimų įstatymai, į Konstitucinę Teismą gali kreiptis ne vėliau kaip per 3 dienas po to, kai oficialiai paskelbiami galutiniai rinkimų rezultatai, įskaitant ir nedarbo dienas.

Pažymėtina, kad Konstitucinio Teismo įstatymo 77 straipsnio (2015 m. gegužės 14 d. redakcija) 1 dalyje nėra nustatytas specialus maksimalus 72 valandų terminas Seimui ar Respublikos Prezidentui kreiptis į Konstitucinę Teismą su paklausimu, ar per Seimo narių rinkimus nebuvo pažeisti rinkimų įstatymai, tais atvejais, kai Seimas ar Respublikos Prezidentas gauna partijos, iškėlusios kandidatus į Seimo narius, ar kandidato į Seimo narius skundą dėl rinkimų įstatymų pažeidimo.

10. Pareiškėjo paklausimui aktualiu aspektu apibendrinant Seimo rinkimų įstatymo 86 straipsnio 6 dalyje (2019 m. rugpjūčio 20 d. redakcija) nustatytą teisinį reguliavimą, aiškinamą kartu su įtvirtintuoju šio įstatymo 93 straipsnio (2015 m. gegužės 14 d. redakcija) 2 dalyje, 95 straipsnio 1 dalyje (2015 m. gegužės 14 d. redakcija), Konstitucinio Teismo įstatymo 77 straipsnio (2015 m. gegužės 14 d. redakcija) 1 dalyje, pažymėtina, kad pagal jį nustatytas maksimalus 72 valandų (3 dienų) terminas, per kurį Seimas, gavęs partijos, iškėlusios kandidatus į Seimo narius, ar kandidato į Seimo narius skundą, gali kreiptis į Konstitucinę Teismą su paklausimu, ar per Seimo narių rinkimus nebuvo pažeisti rinkimų įstatymai; šis terminas skaičiuojamas nuo Seimo rinkimų galutinių rezultatų oficialaus paskelbimo Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje tikslaus laiko, įskaitant ir nedarbo dienas.

11. Šiame kontekste pažymėtina, kad Seimo rinkimų įstatymo 86 straipsnio 6 dalyje (2019 m. rugpjūčio 20 d. redakcija), 95 straipsnio 1 dalyje (2015 m. gegužės 14 d. redakcija) ir Konstitucinio Teismo įstatymo 77 straipsnio (2015 m. gegužės 14 d. redakcija) 1 dalyje nustatyti terminai yra naikinamieji: nei Seimo rinkimų įstatyme, nei Konstitucinio Teismo įstatyme nėra nustatyta, kad terminas, per kurį Seimas ar Respublikos Prezidentas gali kreiptis į Konstitucinę Teismą su paklausimu, ar per Seimo narių rinkimus nebuvo pažeisti rinkimų įstatymai, gali būti atnaujinamas.

Taigi pareiškėjo paklausimui aktualiu aspektu pažymėtina ir tai, kad Seimas, praleidęs Seimo rinkimų įstatymo 86 straipsnio 6 dalyje (2019 m. rugpjūčio 20 d. redakcija), 95 straipsnio 1 dalyje (2015 m. gegužės 14 d. redakcija) ir Konstitucinio Teismo įstatymo 77 straipsnio (2015 m. gegužės 14 d. redakcija) 1 dalyje nustatytą maksimalų 72 valandų (3 dienų) terminą, netenka teisės kreiptis į Konstitucinę Teismą su paklausimu, ar per Seimo narių rinkimus nebuvo pažeisti rinkimų įstatymai.

12. Minėta, kad 2020 metų Seimo rinkimų galutinių rezultatų oficialaus paskelbimo Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje laiku laikytina 2020 m. spalio 31 d. 21 val. 08 min.

Taigi pagal Seimo rinkimų įstatymo 86 straipsnio 6 dalį (2019 m. rugpjūčio 20 d. redakcija), aiškinamą kartu su šio įstatymo 93 straipsnio (2015 m. gegužės 14 d. redakcija) 2 dalimi, 95 straipsnio 1 dalimi (2015 m. gegužės 14 d. redakcija), Konstitucinio Teismo įstatymo 77 straipsnio (2015 m.

gegužės 14 d. redakcija) 1 dalimi, Seimas, gavęs LLRA-KŠS 2020 m. spalio 31 d. skundą dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos 2020 m. spalio 31 d. sprendimo Nr. Sp-257, su paklausimu dėl išvados, ar per 2020 metų Seimo rinkimus nebuvo pažeistas Seimo rinkimų įstatymas, į Konstitucinį Teismą galėjo kreiptis ne vėliau kaip per 72 valandas (3 dienas) nuo oficialaus Seimo rinkimų galutinių rezultatų paskelbimo Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje, t. y. ne vėliau kaip 2020 m. lapkričio 3 d. 21 val. 08 min.

12.1. Minėta ir tai, kad Seimo 2020 m. lapkričio 10 d. nutarime išdėstytas paklausimas dėl išvados, ar per 2020 metų Seimo rinkimus nebuvo pažeistas Seimo rinkimų įstatymas, Konstituciniame Teisme gautas 2020 m. lapkričio 12 d. 10 val. 15 min.

12.2. Atsižvelgiant į tai, konstatuotina, kad Seimas su paklausimu dėl išvados, ar per 2020 metų Seimo rinkimus nebuvo pažeistas Seimo rinkimų įstatymas, į Konstitucinį Teismą kreipėsi praėjus daugiau kaip 72 valandoms (3 dienoms) po Seimo rinkimų galutinių rezultatų oficialaus paskelbimo Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje, taigi praleidęs Seimo rinkimų įstatymo 86 straipsnio 6 dalyje (2019 m. rugpjūčio 20 d. redakcija), 95 straipsnio 1 dalyje (2015 m. gegužės 14 d. redakcija) ir Konstitucinio Teismo įstatymo 77 straipsnio (2015 m. gegužės 14 d. redakcija) 1 dalyje nustatytą maksimalų 72 valandų (3 dienų) terminą tokiam paklausimui pateikti.

13. Konstitucinis Teismas yra konstatavęs, kad paklausimas, ar per Seimo narių rinkimus nebuvo pažeistas Seimo rinkimų įstatymas, Konstituciniam Teismui pateiktas praleidus Seimo rinkimų įstatyme ir Konstitucinio Teismo įstatyme nustatytus terminus tokiam paklausimui pateikti, yra nežinybingas Konstituciniam Teismui (2008 m. lapkričio 8 d., 2008 m. lapkričio 10 d. sprendimai).

14. Vadinas, Seimo 2020 m. lapkričio 10 d. nutarime išdėstytas paklausimas dėl išvados, ar per 2020 metų Seimo rinkimus nebuvo pažeistas Seimo rinkimų įstatymas, yra nežinybingas Konstituciniam Teismui.

15. Pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 80 straipsnio 1 dalies 3 punktą Konstitucinis Teismas atsisako nagrinėti paklausimą dėl išvados teikimo, jeigu konkretaus klausimo nagrinėjimas nežinybingas Konstituciniam Teismui.

16. Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus, darytina išvada, kad yra pagrindas atsisakyti nagrinėti pareiškėjo Seimo 2020 m. lapkričio 10 d. nutarime išdėstytą paklausimą dėl išvados, ar per 2020 metų Seimo rinkimus nebuvo pažeistas Seimo rinkimų įstatymas.

17. Konstitucinis Teismas ne kartą yra pažymėjęs, kad vienas esminių konstitucinio teisinės valstybės principo elementų yra teisinio tikrumo ir teisinio aiškumo imperatyvas, kuris suponuoja tam tikrus privalomus reikalavimus teisiniam reguliavimui: jis privalo būti aiškus ir darnus, teisės normos turi būti formuluojamos tiksliai, jose negali būti dviprasmybių (*inter alia* 2003 m. gegužės 30 d., 2020 m. birželio 12 d., 2020 m. liepos 24 d. nutarimai); turi būti užtikrinami teisės sistemos

nuoseklumas ir vidinė darna, teisės aktuose neturi būti nuostatų, vienu metu skirtingai reguliuojančių tuos pačius visuomeninius santykius (*inter alia* 2014 m. liepos 11 d., 2018 m. kovo 8 d., 2020 m. liepos 24 d. nutarimai).

Konstitucinis Teismas taip pat yra konstatavęs, kad įstatymų leidėjui kyla pareiga nustatyti tokį teisinį reguliavimą, kuris nekeltų dviprasmybių, kaip turėtų būti skaičiuojami su Vyriausiosios rinkimų komisijos rinkimų galutinių rezultatų paskelbimu susiję terminai ir kaip turėtų būti užtikrintas oficialiai skelbiamų Vyriausiosios rinkimų komisijos rinkimų galutinių rezultatų autentiškumas (2008 m. lapkričio 8 d. sprendimas).

17.1. Šiame sprendime konstatuota, kad Seimo rinkimų įstatymo 93 straipsnio (2015 m. gegužės 14 d. redakcija) 2 dalyje nustatytas teisinis reguliavimas gali būti vertinamas kaip neaiškus šiais aspektais:

– nėra vienareikšmiškai nustatyta, kad Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje turi būti paskelbtas Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimas, kuriuo nustatomi Seimo rinkimų galutiniai rezultatai, o ne vien šiame sprendime nustatyti Seimo rinkimų galutiniai rezultatai;

– nėra vienareikšmiškai nustatyta, kad Seimo rinkimų galutinių rezultatų paskelbimui gali būti prilygintas Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimo, kuriuo nustatomi Seimo rinkimų galutiniai rezultatai, paskelbimas kokioje nors kitoje, ne Vyriausiosios rinkimų komisijos, interneto svetainėje.

17.2. Šiame sprendime konstatuota ir tai, kad:

– pagal Seimo rinkimų įstatymo 95 straipsnio 1 dalį (2015 m. gegužės 14 d. redakcija) maksimalus 3 dienų terminas Seimui ar Respublikos Prezidentui kreiptis į Konstitucinį Teismą su paklausimu, ar per Seimo narių rinkimus nebuvo pažeistas Seimo rinkimų įstatymas, nėra tapatus 72 valandoms, t. y. šio įstatymo 86 straipsnio 6 dalyje (2019 m. rugpjūčio 20 d. redakcija) nustatytam maksimaliam terminui, tais atvejais, kai Seimas ar Respublikos Prezidentas į Konstitucinį Teismą kreipiasi savo iniciatyva;

– Konstitucinio Teismo įstatymo 77 straipsnio (2015 m. gegužės 14 d. redakcija) 1 dalyje nėra nustatytas specialus maksimalus 72 valandų terminas Seimui ar Respublikos Prezidentui kreiptis į Konstitucinį Teismą su paklausimu, ar per Seimo narių rinkimus nebuvo pažeisti rinkimų įstatymai, tais atvejais, kai Seimas ar Respublikos Prezidentas gauna partijos, iškėlusios kandidatus į Seimo narius, ar kandidato į Seimo narius skundą dėl rinkimų įstatymų pažeidimo.

17.3. Taigi pagal Konstituciją įstatymų leidėjui kyla pareiga pašalinti minėtus Seimo rinkimų įstatymo 93 straipsnio (2015 m. gegužės 14 d. redakcija) 2 dalyje nustatyto teisinio reguliavimo neaiškumus, taip pat suderinti Seimo rinkimų įstatymo 86 straipsnio 6 dalyje (2019 m. rugpjūčio 20 d. redakcija), 95 straipsnio 1 dalyje (2015 m. gegužės 14 d. redakcija), Konstitucinio Teismo įstatymo 77 straipsnio (2015 m. gegužės 14 d. redakcija) 1 dalyje įtvirtintas nuostatas.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymo 22 straipsnio 3,

4 dalimis, 28 straipsniu, 80 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas

nusprendžia:

Atsisakyti nagrinėti pareiškėjo Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 10 d. nutarime Nr. XIII-3398 „Dėl paklausimo Lietuvos Respublikos Konstituciniam Teismui“ išdėstytą paklausimą Nr. 1B-15/2020 dėl išvados, ar per 2020 metų Lietuvos Respublikos Seimo rinkimus nebuvo pažeistas Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymas.

Šis Konstitucinio Teismo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

Konstitucinio Teismo teisėjai

Elvyra Baltutytė

Gintaras Goda

Vytautas Greičius

Gediminas Mesonis

Vytas Milius

Daiva Petrylaitė

Janina Stripeikienė

Dainius Žalimas